

AZRA — Branimir Štulić Džoni, skladatelj, pjevač, gitarist i vođa trija »Azra«, uzrastom je, otprilike, na pola puta između prve zagrebačke pankerske bebe Jasenka Houra i svoga producenta Drage Mlinarca. No, izlazak na scenu u doba kad neki već razmišljaju

Džonijev blues

23. 7. 80

Piše
Dražen Vrdoljak

o povlačenju, a mnogi postaju solidnim kandidatima za titulu »starog dosadnog predeca«, nije spriječio Štulića da se otisne novim valovima jugoslavenskog rocka. Na namreškanoj površini rokerske zajednice Zagreba, »Azra« u posljednje vrijeme uživa tzv. kult-status kao »slijedeća velika stvar«, što je prema Štulićevu karakteristično visokom mišljenju o sebi — ravno ignoranciji: njegovo udivljenje »Azrom« svakog je trenutka barem sedam milja ispred ushićenja i najvjernijeg sljedbenika.

Kad se ne iscrpljuje u veličanju »Azre«, Štulićeva brbljavost materijalizira se u pjesmama. Za razliku od mnogih ploča jugoslavenskih rokera, kojima je kriza inspiracije zaštitni znak, Štulićev problem bio je drukčije naravi: što uvrtiti a što odbaciti iz lagersa pjesama kojima raspolaže? Dvanaest skladbi na prvom albumu »Azre« vjerojatno je tek trećina dosadašnjih rezultata Štulićeva skladateljskog rada, i već bi ga taj podatak kvalificirao za mjesto vodećeg i najproduktivnijeg autora zagrebačke rock-scene. No, iako bi se po kvantiteti moglo zaključiti da mu pisanje nije napor, njegove pjesme ne sadrže baš mnogo od ležernosti kojom ih on, kada, izbacuje. U njima prevladavaju grčevitost, patos, gorčina, oporost i zajedljivost, ali Štulićev duh nije sklon da frekvenciju povišena glasa isprekine signalima opuštenosti i predaha, odmorštima ironične distance ili naprosto zdravog zezanja. Dosljedno vjeran narajanom tonu svojih pjesama, on kao da želi pokazati mjeru ozbiljnosti, promišljenosti i pretencioznosti koja priliči njegovim godinama. Da se ranije aktivirao, Štulić bi, možda, dospio u pretinac s kantautorima-akustičarima, toliko je njegov postupak bliži narativno-ispovjedničkom stilu koji obično ne povezujemo s novovalnim naraštajem autora.

Oplahnuta očitim afinitetom za modernu rock-glazbu, Štulićeva u biti odrasla tekstopisачka manira izbija na površinu s promjenljivim uspjehom. Trenuci u kojima glazbom pronalazi odgovarajuće poticajan okvir za plasiranje svojih nadražanih stihova česti su poput kombinacija u kojima mu to slabije polazi za rukom, što je u uskoj vezi i sa Štulićevim funkcijama pjevača

i gitarista, koje su znatno skromnijeg domašaja od njegovih autorskih impulsa. Štulićev glas nije blagoslovljen naročitim opsegom ni impresivnim timbrom, sklon je izmicanju kontroli, pa se njegovo pjevanje više oslanja na elementarnu grlatost i efekt strasti interpretacije nego na artikuliranost i konstrukciju uvjerljive, raznovrsne vokalne izvedbe. Kao gitarist ograničen je na ritam, nespreman da odsvira duži i složeniji solo, ili da permanentno lijepi vruće akorde, čime prilično hendikepirana kolektivan učinak trija koji se inače doima discipliniranim i uvježbanim — a bubnjanje Borisa Leinera posebnom atrakcijom.

»Jablan«, prvi sa A-strane, ozbiljno je narušen nedovoljno modularnim Štulićevim vokalom koji u skladbi »Vrijeme odluke« poprima naročito unjkav prizvuk na adekvatnoj podlozi stihova »lice moje predodžbe /rubna fikcija/ sjena u ogledalu/ krug se zatvara«. U dvije pjesme koje ostaju pouzdanim pokazateljima njegova talenta i doživljavaju najcjelovitiji tretman, Štulić se iskaljuje na matorcima: »Teško vrijeme« sadrži nekoliko efektnih iskaza (*»teško vrijeme za matore prijatelju moj/ ljudi postaju nalik na kokoši/ slabo vide i rano liježu/ a jutrom žure na kopanje/ zbijeni u gomile duhana/ džepova usukanih od znoja dlanova/ zalaze svuda i u sve guraju nos«*), popraćenih jednako sumornim *riffovima* na tragu »Police«; način na koji »Krvava Meri« iskorištava matore zvijeri ispričan je tipičnim Štulićevim bljuvanjem teksta čiju tenziju nadopunjuje izravna i energična svirka. Štulićevoj nadražnosti znatno više priliči ovako žustro, prodorno muziciranje nego koketiranje s reggaeom koje u skladbi »Ne mogu pomoći nikome od nas« dobiva pomalo groteskne razmjere, s još jednom porcijom deprimirajućeg pjevanja.

Štulićev egomanijački temperament nije se mogao sporazumjeti s Mlinarčevim producerskim sugestijama na obostrano zadovoljavajući način. Stoga, otkrivajući svoje dobre strane, on ujedno izlaže i skliske površine ličnosti koja se sa zakašnjenjem ukrcala u jugoslavenski rock-express, uvjeren da joj do Velikog odredišta više nema prepreka. Sretan put!